AVİM Yorum • No: 2021 / 18 • Mart 2021

GÜRCİSTAN'DAKİ İÇ KARIŞIKLIK

Ceyda ACİCBE

Analist

Gürcistan 23 Şubat Salı gününe Birleşik Ulusal Hareketin yeni seçilen genel başkanının, yani Nika Melianın tutuklanmasının haberi ile uyanmıştır. O gün muhalefet parti merkezine yüzlerce polisin katıldığı bir operasyon düzenlenmiş ve Gürcistanın ana muhalefet lideri göz yaşartıcı gaz müdahalesiyle tutuklanmıştır. Aynı gün öğleden sonra, parti destekçileri ve diğer muhalefet partilerinin liderleri dahil olmak üzere binlerce kişi Tiflisin merkezinde toplanmış ve bunu takiben protestolar başlamıştır. Protesto gösterileri Gürcistan hükümeti binası önünde başlamış, ardından göstericiler Tiflisin ana caddelerinden geçerek parlamento binasına ulaşmıştır. Göstericiler Gürcistan Sovyetler Birliğine dönmeyecek yazılı pankartlar açarken, muhalefet parti liderleri Nika Meliayı serbest bırakın ve erken seçim çağrısında bulunun şeklinde bir çağrıda bulunmuşlardır.[1] Nika Melianın tutuklanmasına tepki olarak taşınan pankartlar, atılan sloganlar ve muhalefet liderlerinin talepleri, Ekim 2020deki parlamento seçimlerinden sonra Gürcistandaki gerilimin ortadan kalkmadığını gözler önüne sermiştir.

Nika Melianın tutuklanmasına sebep olan olaylar aslında 2019 yılına kadar uzanmaktadır. 20 Haziran 2019da Sergei Gavrilovun (Rus Devlet Duma üyesi) Gürcistan Parlamentosundaki Parlamentolar Arası Ortodoks Meclisi toplantısına katılması yüz binlerce kişinin sokaklara dökülmesine sebep olmuştu. O gün diğer muhalefet parti üyeleriyle birlikte Nika Melianın bu gösterilere katılması, gösteriler esnasında şiddeti kışkırtmakla suçlanmasına yol açmıştır. Melia bu suçlamayla gözaltına alınmış ve sonrasında kefaletle serbest bırakılmıştır. Gürcistanda Ekim 2020 parlamento seçimleri siyasi krizin büyüdüğü bir ortamda gerçekleştirilmiştir. 31 Ekimde yapılan seçim sonuçlarına göre, Gürcü Rüyası partisi parlamentoda 150 koltuktan 90ını kazanmıştır. Ancak sekiz muhalefet partisinin liderleri, Gürcü Rüyası partisini sandıkta hile yapmakla suçlamış ve meclis oturumlarına katılmayı reddetmiştir; o sıralarda, 45.000 kişi parlamento binasının önünde bir araya gelmiştir.[2] Ülkedeki son seçimlerle ilgili olarak Nika Melia kalabalığa Saflarımız tereddüde düşmeyecek, Gürcistanda özgür ve adil seçimler yapılıncaya kadar protestolarımız devam edecektir şeklinde seslenmiştir.[3]

Parlamento seçimlerinin caddelerde protesto edildiği günlerdeki bir gösteri sırasında, Nika Melia takip cihazını (mahkemenin kendisine isnat ettiği başka bir eylem) adaletsizliğin sembolü olarak çıkarıp atmıştır. Bunun üzerine, Tiflis Şehir Mahkemesi kefalet miktarını artırmış; ancak Melia kefaleti ödemeyi reddetmiştir ve Jamnewse göre tutuklanmasının asıl

sebebi de bu olmuştur.[4] Bununla birlikte, Gürcistandaki muhaliflere göre Melianın tutuklanma kararı ne yasal ne de politik açıdan bağımsız bir karar olmuştur.

22 Şubatta Gürcistan Başbakanı Giorgi Gakharia, Nika Melianın kefaleti ödemediği iddiasıyla tutuklanma kararı üzerine istifasını duyurmuştur. Partisiyle aynı fikirde olmayan Gakhariaya göre mahkemenin kararı siyasi gerilime yol açabilecek bir karardır.[5] Bununla ilgili olarak Gakharia, Ülke içindeki çatışma ve rekabetin Gürcistanın demokratik ve ekonomik gelişimini tehlikeye atacağına inanıyorum. Bu nedenle kutuplaşmayı azaltmak ve durumu hafifletmek umuduyla istifamı duyurdum şeklinde 18 Şubatta bir tweet atmıştır.[6] Reutersa göre İçişleri Bakanlığı, Gakharianın istifasının ardından Melianın tutuklanma kararının geçici olarak ertelendiğini duyurmuştur. Bu haberin üzerine Nika Melianın destekçileri kutlama için parti ofisi etrafında toplanmış ve Nika Melia Tüm muhalefet partileri adına şunu beyan ederim: Bu hükümetin temsilcileriyle müzakere masasına oturalım ve yeni erken seçim için müzakerelere başlayalım açıklamasında bulunmuştur.[7]

22 Şubat Pazartesi günü Iraklı Garibashvili parlamentoda yeni başbakan seçilmiş ve 89 milletvekilinin oyuyla yeni kurulan hükümet parlamentodan güvenoyu almıştır.[8] Garibashvilinin parlamento tarafından yeni başbakan olarak seçilmesinin ertesi günü polis Birleşik Ulusal Hareket Partisi genel merkezine baskın düzenlemiş ve Nika Meliayı tutuklamıştır.

Bilindiği üzere, 2020 yılında Belarus ve Kırgızistanda yapılan son seçimlerden sonra halk seçimleri protesto etmek için sokaklara dökülmüştü. Şimdilerde, muhalif siyasetçi Alexey Navalynnin tutuklanmasının ardından Rusyada protesto gösterileri düzenlenmeye devam edilmektedir. Son olarak Gürcistandaki siyasi kriz, Rusyada ve çevre ülkelerde gelişen olayların ve uluslararası toplumun bu olaylara tepkisinin gelecekteki yazılarımızda daha detaylı şekilde analiz edileceğini göstermektedir. Şimdilik Gürcistanın Batılı ortaklarının ülkede gelişen olaylara nasıl tepki vereceği ve tepkilere göre Gürcü Rüyası partisinin erken seçime karar verip vermeyeceği, cevap bekleyen iki önemli soru gibi görünmektedir.

* *Çeviri: Büşra Kandemir, AVİM Stajyeri*

** *Fotoğraf: Daily Sabah*

*** *Bu Yorum yazısının aslı İngilizce olarak, Nika Melianın tutuklanmasından hemen sonraki günlerde kaleme alınmıştır.*

[1] Protests in Tbilisi after special forces arrest of opposition leader, *JAM news*, Şubat 23, 2021, https://jam-news.net/protests-in-tbilisi-after-special-forces-arrest-of-opposition-leader-photo-report/.

[2] Bu paragrafta bahsedilen olaylar hakkında daha önce yazılmış bir yorum yazısı için lütfen şu bağlantıya tıklayınız: https://avim.org.tr/en/Yorum/THE-TURBULENT-POLITICAL-

CLIMATE-AND-THE-PROTESTS-TAKING-PLACE-IN-THE-STREETS-OF-TBILISI-OVER-THE-31-OCTOBER-PARLIAMENTARY-ELECTIONS.

[3] Georgia opposition defies crackdown, stages new protests, *EURACTIV*, Kasım 10, 2020, https://www.euractiv.com/section/europe-s-east/news/georgia-opposition-defies-crackdown-stages-new-protests/.

[4] Georgias political crisis explained, *Jam news*, Şubat 25, 2021, https://jam-news.net/georgias-political-crisis-explained/.

[5] Nika Melia, Georgian opposition leader, is arrested at party HQ, *BBC*, Şubat 23, 2021, https://www.bbc.com/news/world-europe-56167147.

[6] Giorgi Gakharia, Twitter gönderisi, Şubat 18, 15:30, https://twitter.com/GakhariaGiorgi.

[7] Georgias prime minister resigns, opposition calls for early election, *Reuters*, Şubat 18, 2021, https://www.reuters.com/article/us-georgia-politics-minister-idUSKBN2AI0X5.

[8] David Kachkachishvili, Georgias new premier, cabinet win confidence vote, *Anadolu Ajansı*, https://www.aa.com.tr/en/world/georgias-new-premier-cabinet-win-confidence-vote/2153747.

Yazar Hakkında :

Ceyda Acicbe 2017 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü mezun oldu. Lisans eğitiminin ardından mezun olduğu yıl Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Bölümü tezli yüksek lisans programına başladı.

Acicbe AVİM'e 2019 Eylül ayında katılmıştır.

Atıfta bulunmak için: ACİCBE, Ceyda. 2026. "GÜRCİSTAN'DAKİ İÇ KARIŞIKLIK." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2021 / 18. Mart 10. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/GURCISTAN-DAKI-IC-KARISIKLIK

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi

E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır